

Güngör URAS

1 TL'lik ekmekte 26 Krş'luk un var

İstanbul'da 250 gramlık ekmeği 1 Türk lirasına satanlar da var, 50 kuruşa satanlar da var. Çok yerde 85 krş'a satılıyor. Bu farklı fiyat aklımı karıştırıyor. Bu ayın 19'unda İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı, maya fiyatının yüzde 16 artması nedeniyle 250 gr'lık ekmeğin satış fiyatının 85 krş'tan 1 TL'ye çıkarıldığını açıklamıştı. Başkan İstanbul'da ekmeğin maliyetini 30 Kasım 2012'de Federasyon'dan onay aldıklarını, buna rağmen çok sayıda fırının ekmeği 85 kuruştan satmaya devam ettiğini söylemişti.

Neyin ne olduğunu anlamak için Türkiye Fırıncılar Federasyonu'nu aradım. Başkan Halil İbrahim Balcı'dan ekmeğin maliyet yapısını öğrenmek istedim. Kapasiteye göre maliyetin farklı olduğunu anlattı. Yaklaşık bir maliyet hesabı verdi. İstanbul'da 250 gr. ekmeğin 1 TL'ye, 1 kg. ekmeğin 4 TL'ye satıldığına göre acaba bu fiyata nasıl gelinmiş? İnternete girdim. Federasyon Başkanı'nın eski açıklamalarından 1 kg. ekmeğin fiyatının nasıl tırmandığını öğrenmeye çalıştım.

10 yılda 125 krş'dan 400 krş'a 2000 yılında ekmeğin kilosu 50 kr. iken 2002 yılında 125 krş. olmuş. 2012 Kasım ayında da 400 krş'a çıkmış. Acaba köylümüz buğdaya, fırıncılarımız una zammı bastırıldıkları için mi ekmeğin fiyatı bu kadar artıyor? Sordum soruşturduğum. Ekmeklik unun 50 kg'lık çuvalının fiyatı son birkaç yıl içinde 45 - 55 TL arasında gidip geliyormuş. Bir çuval undan 60 dolayında ekmeğin elde ediliyormuş. Milliyet'in yıllar önce yılın girişimcisi olarak ödüllendirdiği Hasip Genç'er'i aradım. Hasip Genç'er babadan uncu. Babasının Tekirdağ'da un fabrikası var. O ise, Türkiye'nin ilk ambalajlı ve markalı ekmeği olan Uno'nun ve daha sonra da Karafırın zincirinin kurucusu. Günde 5 bin ekmeğin üreten bir Karafırın'da 100 varesayılan ekmeğin fiyatında değişik girdilerin payını gösteren bir bilgi notu gönderdi. Genelde 100 olan ekmeğin satış fiyatında, ekmeğin ana girdisi unun payı yüzde 26. (Basit anlatım ile kilosu 4 TL'ye yükseltilen ekmekte kullanılan una ödenen para 1.04 TL. Fırınlarda 1.04 TL'lik un kullanarak yapılan 1 kg'lık ekmeğin halkımız 4.00 TL'ye alıyor.)

Tanesi 1 TL'ye satılan 250 gr. ekmeğin fiyatı nasıl oluşuyor

Harcama kalemleri - Fiyata katkı (%)

Un - 26.0

Yakıt - 3.0

Maya - 0.7

İşçilik - 24.0

Tuz - 0.1

Su - 0.4

Vergi - 0.8

Dağıtım - 8.0

Fırın ve Bakkal Kârı - 37.0

Toplam ekmeğin fiyatı - 100.0

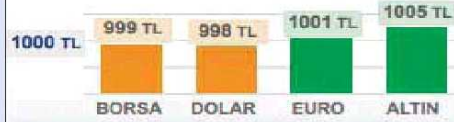
(Günde 5000 ekmeğin üreten Karafırın'da ortalama ekmeğin fiyatını oluşturan kalemler)

50 krş'a da satan var

Ancak ekmeğin fiyatını oluşturan başka kalemler de var. İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı, "Maya fiyatına yüzde 16 zam geldi. Bu nedenle ekmeğin fiyatını artırıyoruz" demişti ya...

Meğer mayanın toplam fiyattaki payı yüzde 1 değil de yüzde 0.7 kadarmış. İşçiliğin payı yüzde 24, dağıtım masrafı yüzde 8, fırın ve bakkal kârı yüzde 37. **MİLLİYET 25 Şubat 2013**

BUGÜN 1000 TL NE OLDU?

EN ÇOK ARTANLAR

	Dün	Son	Net	(%)
MERIT	6,48	7,00	0,52	8,02
BROVA	0,77	0,83	0,06	7,79
BEYAZ	2,49	2,67	0,18	7,23
ASUZU	25,30	27,10	1,80	7,11
IHYAY	0,63	0,66	0,03	4,78

Tümünü Göster »

EN ÇOK İŞLEM GÖRENLER (TL)

	Hacim	Dün	Son	(%)
GARAN	15.581.494	8,20	8,16	-0,49
HALKB	4.166.307	16,10	16,15	0,31
ISCTR	8.504.095	6,04	6,04	0,00
THYAO	5.326.253	6,80	6,90	1,47
ALCTL	7.353.460	4,83	4,88	1,04

Tümünü Göster »

AĞIRLIKLIL ORTALAMASI EN ÇOK ARTANLAR

	Dün	Son	Net	(%)
MERIT	6,30	7,00	0,70	11,13
ASUZU	24,02	26,47	2,45	10,21
BEYAZ	2,47	2,63	0,16	6,43
ALCTL	4,66	4,92	0,26	5,54
IHEVA	0,63	0,66	0,02	3,61

EN ÇOK AZALANLAR

	Dün	Son	Net	(%)
AYES	6,66	5,98	-0,68	-10,21
AKSGY	3,47	3,24	-0,23	-6,63
HALKS	1,83	1,74	-0,09	-4,92
FRIGO	0,67	0,64	-0,03	-4,48
KOMHL	8,00	7,74	-0,26	-3,25

Tümünü Göster »

EN ÇOK İŞLEM GÖRENLER (LOT)

	Hacim	Dün	Son	(%)
IHLAS	27.320.319	0,88	0,89	1,14
GARAN	126.162.245	8,20	8,16	-0,49
SISE	29.900.101	2,75	2,78	1,09
ISCTR	51.487.086	6,04	6,06	0,33
ALCTL	36.138.760	4,83	4,87	0,83

Tümünü Göster »

AĞIRLIKLIL ORTALAMASI EN ÇOK AZALANLAR

	Dün	Son	Net	(%)
AYES	6,66	5,98	-0,68	-12,78
AKGUV	20,11	18,57	-1,54	-7,65
AKSGY	3,52	3,28	-0,23	-6,63
HALKS	1,84	1,74	-0,10	-5,25
CARFA	16,60	15,78	-0,82	-4,93